

Grant Thornton informerer

Nr. 2/2021

Din samarbeidspartner innen revisjon, regnskap skatt og rådgivning

Hei, mitt navn er Madeleine, og jeg jobber med People & Culture i Grant Thornton Norge. Denne uken vil jeg dele noe fra min arbeidshverdag og hvordan vi jobber med kultur og mennesker hos oss.

Vi i Grant Thornton har et sterkt fokus på mennesker og kultur, og vi jobber hele tiden med å forbedre ansattreisen hos oss. Det vil si den reisen en ansatt opplever fra første gang de hører om oss, i den perioden de er hos oss, til etter at de eventuelt har gått videre til nye utfordringer. Vi ønsker at verdiene våre, som er Omtenksomhet, Relasjonsbygging og Kunnskapsdeling (ORK) skal gå igjen i alle ledd i vår ansattreise. Disse verdiene er med på å tiltrekke oss gode kandidater, og det er viktig for oss at ansatte opplever at disse verdiene står sterkt hos oss gjennom hele ansettelsesforholdet.

Tidlig i ansattreisen kommer onboarding, som vi anser som ekstremt viktig. Vi vet at ansatte som opplever stor grad av sosialisering, mellommenneskelige forhold og involvering fra første stund vil trives bedre og prestere bedre. Det er også større sannsynlighet for at de blir lenger i selskapet hvis de opplever en sterkere tilknytning. En annen viktig del i ansattreisen er Performance Management, hvor læring, utvikling, feedback og engasjement står sentralt. Å bygge en tilbakemeldingskultur i organisasjonen er også veldig viktig. For å lykkes med dette, krever det høy grad av psykologisk trygghet og tilrettelegging for tilbakemeldinger.

Lykkes vi med dette, kan de ansatte videreutvikle seg på en positiv måte. De vil føle at de blir hørt og at deres stemme er viktig, noe som bidrar til nytenking og innovasjon som bringer organisasjonen videre.

Vi har den siste tiden levd med stor usikkerhet, og det har vært viktigere enn noen gang å se de ansatte, bry seg og anerkjenne jobben de gjør. Å ta vare på menneskene i vår organisasjon har vist seg å bli noe av det viktigste gjennom denne pandemien.

Om du ønsker å oppnå gode bedriftsresultater gjennom et sterkt fokus på mennesker og kultur, kan vår avdeling innen People & Culture hjelpe deg med å forbedre din ansattreise og til å tiltrekke, utvikle og beholde dine medarbeidere.

Jeg håper du synes det var interessant å lese om våre tanker rundt ansattreisen. Bare ta kontakt om du vil høre mer eller om det er noe du lurer på.

God lesning!

Madeleine Rande
Madeleine Rande
People & Culture
Grant Thornton Norge

Grant Thornton informerer

Utgitt i samarbeid med
DnR Kompetanse AS

Kontaktinformasjon Grant Thornton

Grant Thornton Revisjon AS
Jan Møller
Kirkegata 15
N-0153 Oslo
tlf. 22 200 400
e-post: oslo@no.gt.com
www.grantthornton.no

Kontaktinformasjon DnR Kompetanse

DnR Kompetanse AS
Postboks 2914 Solli
N-0230 Oslo
tlf. 23 36 52 00
forlag@revisorforeningen.no

Redaksjon

Redaktør Alf Askund
tlf. 40 20 43 10
alf.askund@revisorforeningen.no

Redaksjonsutvalg

Rådgiver Paal Braanaas
Rådgiver Børge Busvold
Rådgiver Camilla Brunfelt
Rådgiver Signe Haakanes

Utgivelsesplan 2021

Nr. 1 - Mandag 1. mars
Nr. 2 - Tirsdag 8. juni
Nr. 3 - Tirsdag 5. oktober
Nr. 4 - Mandag 6. desember

Produksjon

07 Gruppen a.s.

INNHold>02>2021

04 Slik «klager» du på skatteoppgjøret

06 Ny skattemelding for næringsdrivende

07 Formuesverdien på fast eiendom kan endres

09 Skattefrie gaver til de ansatte

10 Momskompensasjon for frivillige lag og foreninger

12 Slik søker du SkatteFUNN

18 Elektroniske og fysiske møter likestilles

21 Overføring av aksjer ved generasjonsskifte

24 Permittering og feriepengar

26 Aktuelle satser

Slik «klager» du på skatteoppgjøret

Hva gjør du hvis du mener det er feil i skatteoppgjøret og vil klage? Hvordan er reglene om restskatt, og hva gjør du hvis du ikke kan betale? Det gir vi svar på i artikkelen nedenfor.

Rådgiver skatt
Børge Busvold,
Revisorforeningen

Har du ikke allerede fått skatteoppgjøret, vil du få det i løpet av sommeren eller høsten. Det er viktig at du sjekker oppgjøret for mulige feil og du kan enkelt «klage» på skatteoppgjøret ved å sende inn en endringsmelding til skattemeldingen. Her kan du også legge inn fradrag som du opprinnelig glemte å føre opp på skattemeldingen, selv om fristen for å levere skattemeldingen har utløpt.

Endringsmelding

Du kan i de aller fleste tilfellene «klage» på skatteoppgjøret, uansett grunn, selv om leveringsfristen er passert. Fristen for å sende endringsmelding er tre år etter utløpet av fristen for å levere skattemelding. Det betyr at fristen for å sende endringsmelding for inntektsåret 2020 er hhv. 30. april 2024 (lønnstakere og pensjonister) og 31. mai 2024 (næringsdrivende og selskaper).

Ved endringsmelding brukes et eget skjema som du fyller ut elektronisk på skatteetaten.no/person/skatt/skatteoppgjør/klage-pa-skatteoppgjøret/

Aksjeselskaper

Aksjeselskaper sender endringsmelding ved å levere nytt komplett oppgavesett av skattemeldingen via Altinn. De fleste gjør dette via sitt fagsystem. Det er ikke tilstrekkelig å sende inn korrigerte enkeltskjemaer.

Adgangen til å sende endringsmelding gjelder ikke hvis skattegrunnlaget er fastsatt av skattemyndighetene, f.eks. ved skjønn fordi skattyter ikke har sendt skattemelding. Du kan hel-

Det er innført en forenklet ordning for betalingsutsettelse som gjelder frem til 30. juni 2021, men ordningen gjelder ikke restskatt for 2020.

ler ikke sende endringsmelding hvis skattemyndighetene har varslet om at fastsettingen vi bli kontrollert. I slike tilfeller må man sende begrunnet klage til skatteetaten.

Etter utløpet av frist for egenretting

Etter utløpet av fristen for egenretting (tre år) kan du sende et brev til skatteetaten med klage eller anmodning om at de tar opp saken til endring, men da har du ikke lenger krav på å få endret fastsettingen. I klagen må du begrunne hvorfor du mener skatteoppgjøret er feil. Skattefastsettingen kan uansett ikke påklages lenger tilbake enn fem år etter utgangen av inntektsåret.

Du må betale eventuell restskatt innen forfall selv om du har sendt

endringsmelding eller klaget over skatteoppgjøret.

Restskatt eller skatt til gode

Restskatt forfaller tre uker etter at skatteoppgjøret er klart, men aldri tidligere enn 20. august. Det betyr at dersom du mottok skatteoppgjøret i perioden april–juni, er fristen 20. august.

Restskatt over 1000 kroner deles opp i to fakturaer med forfall etter henholdsvis tre og åtte uker etter at skatteoppgjøret ble sendt. For de som fikk skatteoppgjøret 24. juni eller tidligere, er fristen for den første fakturaen 20. august og den andre fakturaen 24. september. For de som får skatteoppgjøret 19. august eller senere, er fristen for den første fakturaen tre

Du behøver ikke vente lenge på
penger du har til gode.

uker og den andre fakturaen åtte uker
etter at skatteoppgjøret var klart.

Penger til gode

Har du penger til gode, vil disse bli
utbetalt kort tid etter at skatteoppgjø-
ret er klart. Det kan ta opptil tre uker,
men mange får pengene på konto al-
lerede samme dag. Vær imidlertid
oppmerksom på at tilgodebeløp først
blir avregnet mot bl.a. skyldige skatter
og avgifter til det offentlige og bi-
dragsgjeld. Du vil i så fall få et eget
brev som viser hvilke krav som er
dekket opp ved slik motregning.
Beløp under 100 kroner utbetales
ikke.

Renter

Det skal beregnes renter av både skatt
til gode og restskatt. Rentesatsen føl-
ger Norges Banks styringsrente pr.
1. januar det året skattemeldingen
leveres. I og med at styringsrenten var
0 % pr. 1. januar 2021, beregnes det i
år ikke renter på verken tilgodebeløp
eller restskatt.

Det er en regel som sier at det ikke
skal beregnes rentetillegg av restskatt
som betales innen 31. mai i skattefast-
settingsåret. I og med at det i år ikke
beregnes rentetillegg av restskatt, er
det denne gangen heller ikke noe ren-
tebeløp å spare på å betale et slikt til-
leggsforskudd.

Betalingsutsettelse

Som et av tiltakene for å lempe de
skadelige virkningene av koronapan-
demien ble det innført en forenklet
ordning for betalingsutsettelse som
gjelder frem til 30. juni 2021. Ord-
ningen gjelder imidlertid ikke rest-
skatt for 2020.

Har du behov for betalingsutsettelse
for restskatt for 2020, må du derfor
søke etter de ordinære, strengere reg-
lene. Næringsdrivende og selskaper
søker elektronisk på et eget skjema
(RF-1531) på skatteetaten.no, mens
privatpersoner (lønnstakere og pensjo-
nister) søker på skjema RF-1530.

For å få innvilget en avtale om beta-
lingsutsettelse må følgende vilkår
være oppfylt:

- Du har ikke mulighet til å betale
ved forfall.
- Du må komme med et betalingstil-
bud som er det beste du kan gi.
- Tilbudet må gi raskere nedbetaling
enn hva som kan oppnås ved
tvangsinnfordring.

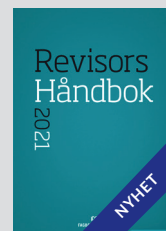
I tillegg vil skatteetaten vurdere om
en eventuell avtale vil kunne være
støtende eller svekke den alminnelige
betalingsmoralen, skriver skatte-
etaten.

Merk at innkrevingen ikke blir stan-
set under behandling av søknaden, og
at det løper forsinkelsesrenter (8 %
p.a.) selv man får innvilget utsatt
betaling.

Det er også mulig å søke skatteetaten
om at skatte- eller avgiftskravet settes
ned eller frafalles dersom betalings-
evnen er varig svekket. Dette er ment
som en sikkerhetsventil for å hindre at
innfordringen av skyldig beløp får
sterkt urimelige utslag. Det fremgår
av Skattedirektoratets retningslinjer
for ordningen at praksis på området
er streng.¹

¹ skatteetaten.no/rettsskilder/type/
rundskriv-retningslinjer-og-andre-rettsskilder/
rundskriv/retningslinje-for-lempning-av-hen-

NYHETER INNEN REVISJON

1349,-

REVISORS HÅNDBOK 2021

999,-

REVISORLOVEN OG REVISJONSFORORDNINGEN

Kommentarutgave

Roger Kjelløkken, Terje Granvang,
Barbro Bruu, Anders Ellefsen
og Eirik Nakstad

999,-

BOKFØRINGSLOVEN

Med kommentarer til lov, forskrifter
og god bokføringsikk
Jan Terje Kaaby

899,-

REVISJONSHANDLINGER I PRAKSIS

Tine Degerstrøm Stenvold
og Mona Mjøsund Degerstrøm

FAGBOKFORLAGET
fagbokforlaget.no

Det er et mål at informasjon skatteetaten allerede har skal være forhåndsutfyllt.

Ny skattemelding for næringsdrivende

De fleste lønnstakere og pensjonister leverer skattemeldingen i nytt format. For næringsdrivende og selskaper innføres den nye skattemeldingen gradvis frem til 2024.

Rådgiver skatt
Børge Busvold,
Revisorforeningen

Noen personlig næringsdrivende med enkle skatteforhold deltar allerede i år i et pilotprosjekt for å prøve ut den nye løsningen. Fra 2022 til 2024 får resten av næringslivet ny skattemelding.

I likhet med skattemeldingen for lønnstakere og pensjonister, skal alle skjemaer fjernes og erstattes med temaområder. Næringsoppgaver og vedleggsskjemaer erstattes med en næringsspesifikasjon med en ny struktur. Data som naturlig hører sammen, skal være samlet. Så langt det er praktisk mulig, skal Skatteetaten gjenbruke den informasjonen de allerede har.

Det er et mål at informasjon skatteetaten allerede har, skal være forhåndsutfyllt. En egen valideringstjeneste skal gi tilbakemelding direkte i regnskaps-/årsoppgjørssystemet ved ulogiske tall og differanser i skattemeldingen. På den måten kan feil rettes før innsending. Den nye leveringsløsningen skal etter hvert også tilby nedlasting av fjorårstall/siste gjeldende fastsetting. Det blir trolig en mer detaljert rapportering av finansprodukter enn i dag.

Personlig næringsdrivende

Inntektsåret 2020 var siste året næringsdrivende kunne bruke næringsrapport skatt. Fra 2021 må de bruke andre løsninger. For inntektsåret 2021 skal det imidlertid fortsatt være mulig å levere skattemelding og RF-skjemaer direkte via skatteetaten.no og altinn.

De som benytter et regnskaps- og årsoppgjørssystem som tilbyr innsending av skattemelding, kan enkelt sende skattemeldingen elektronisk. En del av disse programmene tar seg også av den private delen av skattemeldingen, altså den delen som ikke omfattes av næringsoppgaven. I andre tilfeller må den private delen fylles inn særskilt.

Fra inntektsåret 2022 eller 2023 skal skattemeldingen for de fleste næringsdrivende sendes inn elektronisk via et regnskaps- eller årsoppgjørssystem. En del enkeltpersonforetak innenfor enkelte bransjer eller som ikke har regnskaps- og revisjonsplikt vil imidlertid fortsatt få mulighet til å levere via en ny portalløsning som skal utvikles på skatteetaten.no. Det er foreløpig ikke klart hvilke næringsdrivende som vil bli omfattet av dette unntaket.

Personlig næringsdrivende med omsetning som ikke overstiger 50 000 kroner, vil uansett fortsatt kunne opplyse om sum driftsinntekter og sum driftskostnader uten å spesifisere ytterligere.

Aksjeselskaper

Aksjeselskap mv. som tidligere har brukt næringsrapport skatt, må fra inntektsåret 2021 enten sende inn via regnskaps- eller årsoppgjørssystem eller sende skjemaene direkte via altinn på skatteetaten.no.

Ny skattemelding skal innføres fra inntektsåret 2023. Levering skal skje elektronisk fra regnskaps- eller årsoppgjørssystem. Skattedirektoratet vil ikke videreutvikle en løsning med utfylling i portal for aksjeselskap.

Selskaper med deltakerfastsetting (ANS, DA, KS mv.)

Selskap med deltakerfastsetting kan for inntektsåret 2021 enten sende selskapsmelding med vedlegg direkte via skatteetaten.no eller via regnskaps- eller årsoppgjørssystem. Fra og med inntektsåret 2023 må selskap med deltakerfastsetting sende inn via regnskaps- eller årsoppgjørssystem.

Formuesverdien på fast eiendom kan endres

Selv om du allerede nå har levert skattemeldingen for 2020, kan du endre formuesverdien ved å sende inn endringsmelding. Du fastsetter da formuesverdien til 30 % av dokumentert markedsverdi. Til neste år – inntektsåret 2021 – kan du sette ned formuesverdien på egen bolig til 25 % av markedsverdien.

Rådgiver skatt
Pål Braanaas,
Revisorforeningen

Hovedregelen for å fastsette formue er å bruke markedsverdi 1. januar i året etter inntektsåret. Skatteloven har særlige verdsettelsesregler på enkelte områder, deriblant fast eiendom. Markedsverdi beregnes av skattekontoret etter en standardregel. For boligeiendom er utgangspunktet skatteetatens boligkalkulator.¹ Du blir skattepliktig for formuesverdien som fastsettes til en bestemt prosentandel av beregnet markedsverdi, men standardregelen viser ikke alltid riktig markedsverdi. Skattyter må derfor følge med og selv rette verdien i skattemeldingen.

Primærbolig – din egen bolig

For inntektsåret 2020 og tidligere år måtte du påvise at formuesverdien var mer enn 30 % av dokumentert markedsverdi for å kunne sette den ned. Selv da fikk du ikke satt ned verdien til 25 %, men kun til 30 % av dokumentert verdi.

Dette er endret fra og med inntektsåret 2021. Nå er det tilstrekkelig å dokumentere at formuesverdien overstiger 25 % av markedsverdi og du vil da kunne føre opp 25 % av markedsverdien i skattemeldingen.

¹ <https://www.skatteetaten.no/person/skatt/hjelp-til-riktig-skatt/bolig-og-eiendeler/bolig-eiendom-tomt/formuesverdi/boligverdikalkulator/>
Bruk ev. kortlink: www.bit.ly/3ufVW1F

Krav til dokumentasjon

Hvis du synes skattekontorets beregning viser en for høy verdi, kan du starte med å gå inn på boligkalkulatoren. Opplysningen skattekontoret bygger på har du normalt selv gitt til Skattekontoret. Det kan være feil når det gjelder antall kvadratmeter og byggeår. Har du gjort endringer ved at noe er revet eller bygget ut, vil det kunne påvirke beregningen.

Kravet for å kunne nedsette formuesverdien er ellers at det foreligger tilstrekkelig dokumentasjon for eiendommens markedsverdi. Det kan være takst eller verdivurdering eller observerbar markedsverdi.

Takst eller verdivurdering forutsetter at takstmann eller megler har besiktiget boligen utvendig og innvendig.

Observerbar markedsverdi

«Observerbar markedsverdi» er oppnådd salgssum for den aktuelle eiendommen eller tilnærmet lik eiendom i samme område. I prinsippet er det for primærboliger ikke tilstrekkelig dokumentasjon å vise til at naboen har en lavere formuesverdi enn deg. Når eiendomsskatt bygger på skattekontorets formuesverdsettelse, er det via kommunens publiserte lister over eiendomsskatt mulig å finne ut om markedsverdi på egen bolig avviker fra boliger i nabolaget.

For å få virkning pr. 31.12. i inntektsåret, er det et vilkår at grunnlaget for nedsettelsen skriver seg fra tiden etter 1. juli i inntektsåret. Om dokumentasjonen du nå innhenter

viser at formuesverdien også må ha vært feil i tidligere år, er du ikke avskåret fra å rette tidligere års fastsettelse. Du står fritt til å rette feil og mangler ved å sende endringsmelding via skjema RF-1366 for de tre siste årene. Det er først ved en kontroll fra skattekontoret, at dokumentasjonen du legger frem vil bli vurdert.

For inntektsår før 2020 har det vært presisert at du ikke trenger å sende inn dokumentasjon av markedsverdi sammen med skattemeldingen. Det har vært tilstrekkelig å ha denne klar og sende inn den om skattekontoret etter spør dokumentasjonen. For inntektsåret 2020 er det presisert på skatteetaten.no at dokumentasjonen skal sendes inn sammen med skattemeldingen.

Når du har dokumentert en lavere formuesverdi, vil den få virkning i de fem påfølgende inntektsårene. Skattekontoret tar fortsatt utgangspunkt i en normal beregning i disse årene, men vil redusere beregnet verdi med samme prosent som følge av din dokumentasjon.

Eksempel

Skattekontoret beregner markedsverdien til to millioner kroner og formuesverdien til 500 000 kroner. Du dokumenterer en verdi på én million kroner og får en formuesverdi på 250 000 kroner. Dokumentert verdi utgjør en reduksjon på 50 %.

Påfølgende fem år

Skattekontoret vil fortsatt beregne markedsverdien som vanlig i de påfølgende fem årene, men reduserer be-

regnet verdi og dermed formuesverdien med 50 %. Det vil da bli tatt hensyn til generell verdiutvikling.

Etter fem år vil boligen verdsettes uten reduksjonen. Skattyter må da vurdere å fremskaffe ny dokumentasjon for at verdien eventuelt er uriktig.

Kommunesammenslåing

Skattytere som eier primærbolig eller sekundærbolig i en bolig som har endret kommunetilhørighet i 2020, enten ved kommunesammenslåing eller grensejustering, kan for 2020 bruke verdien fra 2019 oppjustert for prisvekst etter SSBs beregninger.

For senere år skal man ta utgangspunkt i boligens beregnede verdi i den nye kommunen, men nedjustere tilsvarende det prosentvis avviket mellom verdi fastsatt i den nye kommunen og verdi fastsatt i den gamle kommunen for inntektsåret 2020.

Sekundærbolig – annen bolig typisk utleiebolig

Verdi av sekundærbolig skal settes til 90 % av markedsverdi. Du kan også

her påberope deg sikkerhetsventilen. Da skal verdien for 2021 settes til 90 % av denne verdien. For inntektsåret 2020 må formuesverdien overstige dokumentert omsetningsverdi før du kan kreve at formuesverdien settes ned.

Skattekontoret beregner markedsverdien på sekundærbolig på samme måte som for primærbolig, men klassifiseringen som sekundærbolig gir en langt høyere formuesverdi. For å få satt ned formuesverdien gjelder de samme prinsippene og beviskrav som for primærbolig.

Fritidsbolig

Formuesverdi ved første gangs verdsettelse for fritidsbolig fastsettes til maksimalt 30 % av markedsverdi, eventuelt 30 % av byggekostnader på nybygg inkludert tomt.

For omsatte fritidsboliger skal kjøper kun videreføre tidligere eiers formuesverdi. Det gjelder også når det er betalt vesentlig høyere vederlag enn den verdien som ligger til grunn for formuesverdien. Mange skattytere har dermed svært lave formuesverdier på sin fritidsbolig.

For å kunne få nedsatt formuesverdien må du dokumentere at formuesverdien overstiger 30 % av markedsverdien. Kravene til dokumentasjon er dels de samme som for primærbolig, men for fritidsbolig finnes det ingen kalkulator som beregner verdien. En annen forskjell er at du for fritidsbolig fortsatt slipper å sende inn dokumentasjonen med skattemeldingen. Du må likevel ha dokumentasjonen klar og kunne sende inn denne på skattekontorets forespørsel.

En annen viktig forskjell er at du for fritidsboliger kan få satt ned formuesverdien ved å vise til at din verdi ligger vesentlig over nivået for sammenlignbare eiendommer i kommunen. Formuesverdien skal da settes ned til dette sammenlignbare nivået.

Næringseiendom

Formuesverdien av utleid nærings-eiendom fastsettes basert på utleieverdien i de siste tre årene. For næringseiendom som eier selv benytter i sin virksomhet eller som står tom, beregnes markedsverdien i næringskalkulatoren.² Type bygg, beliggenhet og areal blir da avgjørende.

Skattyter kan også her påberope seg en sikkerhetsventil. Markedsverdien kan for eksempel dokumenteres med takst eller verdivurdering. Dokumentasjonen skal ikke sendes inn med skattemeldingen, men skattyter må være forberedt på å dokumentere verdien på forespørsel fra skattekontoret.

En nedsettelse vil med virkning fra og med inntektsåret 2021 og i de fem påfølgende inntektsårene fortsatt innebære at det beregnes markedsverdi på vanlig måte via skjema RF-1098, men med et forholdsmessig fradrag. Fradraget settes til det prosentvis avviket mellom næringseiendommens beregnede markedsverdi og eiendommens dokumenterte omsetningsverdi.

² <https://www.skatteetaten.no/bedrift-og-organisasjon/rapportering-og-bransjer/bransjer-med-egne-regler/eiendom-og-bolig/naringsseiendomkalkulator/>
Bruk ev. kortlink: www.bit.ly/3379Yqb

Fra og med i år ble grensen for skattefrie gaver i arbeidsforhold økt fra 2000 til 5000 kroner pr. år.

Skattefrie gaver til de ansatte

Fra 2021 ble grensen for skattefrie gaver i arbeidsforhold økt fra 2000 til 5000 kroner pr år. Kravet om at gaven må gis som en generell ordning, ble også opphevet. Reglene om skattefrie gaver gjør at ansatte kan få ganske store tillegg til lønnen uten å måtte betale skatt.

Rådgiver skatt
Pål Braanaas,
Revisorforeningen

Det forutsettes da at gaven gis som naturallytelse og ikke penger. Gavekort som ikke kan løses inn i kontanter, likestilles med naturallytelser. Det samme gjelder dersom den ansatte leverer kvittering for kjøp til arbeidsgiveren og får refundert beløpet.

Det er flere gavebestemmelser som kan benyttes. Den ansatte kan kombinere de forskjellige gaverreglene samme år.

Dersom beløpgrensene overstiges, er kun det overstigende beløpet skattepliktig.

Gave inntil 5000 kroner

Denne generelle gaverregelen kan benyttes uten at det trenger å være noen spesiell anledning. Beløpgrensen ble hevet fra 2000 til 5000 kroner fra 2021. Beløpgrensen gjelder samlet for alle gaver i arbeidsforhold i løpet av inntektsåret.

Tidligere var det et vilkår at gaven måtte gis som en generell ordning i bedriften. Dette vilkåret ble opphevet fra 2021. Skattereglene er derfor ikke lenger til hinder for forskjellsbehandling ved at noen ansatte får slike skattefrie gaver, mens andre ikke får det.

Beløpgrensen gjelder samlet for gaver fra både egen arbeidsgiver og tredjeparter. Regelen kan derfor for eksempel gjerne brukes for å slippe å innberette fordeler ved bruk av flybonus e.l. hvis verdien er lavere enn beløpgrensen.

En praktisk løsning kan være å benytte gaverregelen på EKOM-tjenester (telefoni og internett). Gaven vil da utgjøre det ellers skattepliktige beløpet på kroner 4392. Resterende beløp på kroner 608 kan benyttes til andre gaver.

Arbeidsgiver må imidlertid være klar over at det ikke er fradragsrett for merverdiavgift på innkjøp til bruk for gaver til ansatte.

Personalrabatter

Personalrabatter på varer og tjenester som omsettes i arbeidsgivers virksomhet eller i et annet selskap i samme konsern, er skattefrie inntil et beløp på 8000 kroner. Det er ikke satt noen grense for hvor stor rabatten kan være. Den ansatte kan motta slike varer eller tjenester gratis (100 % rabatt).

Rabatter som ytes via arbeidsgivers leverandører eller kunder, likestilles med personalrabatter.

Regelen kan kombineres med den generelle gaverregelen. Hvis en ansatt hos en bilforhandler får en rabatt ved kjøp av bil, vil 8000 kroner kunne være en skattefri personalrabatt og 5000 kroner en skattefri gave. Forutsetningen er selvfølgelig at den ansatte ikke også får andre gaver.

Jubileumsgaver

Skattereglene har i tillegg regler om skattefrie jubileumsgaver som også kan kombineres med de andre gaverreglene.

- Kr 8 000 – Ansettelsestid 20 år og deretter hvert tiende år
- Kr 4 000 – Bedriften bestått i 25 år eller år delelig med 25
- Kr 4 000 – Arbeidstaker gifter seg, pensjoneres eller slutter etter minst ti år eller fyller 50 år og deretter hvert tiende år.

Oppmerksomhetsgaver

Oppmerksomhetsgaver av såkalt bagatellmessig verdi, for eksempel blomster, konfekt, vinflaske mv. innenfor et vanlig prisnivå, anses ikke som skattepliktig for mottaker. Det er ikke satt noen spesiell beløpgrense utover at gavens verdi må være «bagatellmessig».

SØKNADSFRIST 1. SEPTEMBER:

Momskompensasjon for frivillige lag og foreninger

Frivillige organisasjoner kan søke om momskompensasjon.

Lotteri- og stiftelsestilsynet har 1,8 milliarder kroner til fordeling. Søknadsfristen er 1. september.

Om ordningen

Lotteri- og stiftelsestilsynet fordeler hvert år midler til frivillige organisasjoner. Pengene skal kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har hatt til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester. Merverdiavgiftskompensasjonsordningen er den største ordningen for frivillig sektor. Den når hele landet og dekker et vidt spekter av frivillige aktiviteter, for eksempel barne- og ungdomsorganisasjoner, kunst, musikk, tros- og livssyn, idrett, miljø osv.

Hvem kan søke?

Alle aktive og frivillige organisasjoner som er registrert i Frivillighetsregisteret, kan søke om midler så lenge organisasjonen er:

- en demokratisk ikke-økonomisk forening
- en tros- eller livssynsorganisasjon
- en stiftelse
- et aksjeselskap som fullt ut er eid av en eller flere organisasjoner som alle kan få momskompensasjon

Organisasjoner som ikke kan søke er:

- Nærings-, yrkes- og arbeidslivsorganisasjoner, fagforeninger, studieforbund, borettslag og partipolitiske organisasjoner
- Organisasjoner som er under konkursbehandling

Kompensasjon uavhengig av betalt mva

I noen tilfeller, se under mellom-tittelen «Forenklet modell», gis det kompensasjon uavhengig av hva organisasjonen faktisk har betalt i merverdiavgift.

- Organisasjoner som er lukket, dvs. ikke er åpne for allmennheten

Nytt i ordningen for 2021

Det er gjort to endringer i ordningen som gjelder fra og med 2021:

1. Kravet til oppdaterte vedtekter i frivillighetsregisteret er endret fra et krav om «oppdaterte vedtekter» til krav om «vedtekter». Dette gjør at det er tilstrekkelig at organisasjonen har lagt frem vedtekter i forbindelse med registrering i frivillighetsregisteret.
2. Det er åpnet for at frivillige organisasjoner med en kobling til Den norske kirke kan søke om midler. Endringen gjelder når en slik organisasjon er registrert i frivillighetsregisteret og ikke inngår i den fylkeskommunale og kommunale kompensasjonsordningen.

Rådgiver avgift
Camilla Brunfelt,
Revisorforeningen

Frivillighet

Alle søkere må kunne dokumentere at frivillig innsats er en viktig del av virksomheten det søkes om kompensasjon for. Gratis arbeidsinnsats, medlemskontingent og gaver likestilles når det gjelder kravet til frivillig innsats. Gratis styreinnsats vil kunne dokumentere frivillighet, men tilfredsstiller ikke kravet til frivillig innsats alene.

Det må ikke være for tett tilknytning mellom kontingent, gaver eller gratis arbeidsinnsats og gjenytelser. For eksempel vil treningsavgifter og andre kontingenter som det er knyttet konkrete gjenytelser til, ikke anses som frivillig innsats.

Registrering i frivillighetsregisteret

Organisasjonen som mottar momskompensasjon, må være registrert i Frivillighetsregisteret både på søknadstidspunktet 1. september og ved utbetalingen som skjer i løpet av desember. For organisasjoner som består

Lotteri- og stiftelsestilsynet har 1,8 milliarder kroner å fordele til frivillige organisasjoner.

Driftskostnader som faller utenfor ordningen

- Kostnader som faller utenfor den frivillige og ikke-fortjenestebaserte virksomheten
- Kostnadsførte ny-, på- og ombyggingskostnader for bygg, anlegg og annen fast eiendom
- Av- og nedskrivning på aktiverte kostnader for bygg, anlegg og annen fast eiendom
- Drifts- og vedlikeholdskostnader som gjelder utleie av bygg, anlegg eller annen fast eiendom
- Anleggsprosjekt som omfattes av ordningen for mva-kompensasjon for idrettsanlegg

Fradragsposter

- Kontantoverføringer, personalkostnader og øvrige kostnader i utlandet
- Totale driftskostnader knyttet til den mva-pliktige delen av virksomheten
- Overføringer til andre organisasjoner og overføringer mellom ledd i samme organisasjon
- Totale driftskostnader knyttet til kompensasjon av mva for fylker/kommuner

av flere ledd vil det gjelde både lokal-ledd, regionalledd og aksjeselskap. Organisasjoner som ikke er registrert i samsvar med lov om behandling av personopplysninger, kan likevel søke.

Organisasjoner som driver frivillig virksomhet har rett til å registrere seg i frivillighetsregisteret. Med frivillig virksomhet menes aktiviteter som ikke er fortjenestebasert. En organisasjon kan drive en aktivitet som er egnet til å gå med overskudd, men overskuddet skal i sin helhet bli ført tilbake til den frivillige virksomheten. Det må være nedfelt i vedtektene til organisasjonen at et eventuelt overskudd skal gå tilbake til formålet. Dersom en organisasjon har nedfelt i vedtektene at utdelinger kan skje til eiere/medlemmer, vil organisasjonen bli vurdert til å drive fortjenestebasert virksomhet.

Aktiviteter organisert av det offentlige og aktiviteter basert på samvirkeprin-

sipp blir ikke regnet som frivillig virksomhet.

Virksomhet det ikke gis kompensasjon for

En ellers kompensasjonsberettiget organisasjon kan ha virksomhet som ikke gir rett til kompensasjon. Virksomhet som kommer privatøkonomiske-, offentlige- eller næringsinteresser til gode, faller utenfor ordningen. Også virksomhet som gir fordeler til en begrenset krets, eller dekker det som normalt er å anse som private kostnader, vil være utenfor ordningen.

Før det søkes om kompensasjon må driftskostnader som gjelder den delen av en organisasjons virksomhet som faller utenfor ordningen, trekkes fra.

Hvordan søke om moms-kompensasjon?

Søknad om momskompensasjon skal sendes Lotteri- og stiftelsestilsynet. Er organisasjonen knyttet til et sentrallledd, for eksempel Norges idrettsforbund, Norges Røde Kors, Norske Kvinners

Sanitetsforening eller lignende, skal søknaden sendes via sentrallleddet. Sentrallleddet vil ha satt egne frister for søknader inn til sentrallleddet som vil være tidligere enn 1. september.

Ulike søknadsmodeller

Søkeren kan velge mellom en forenklet eller en dokumentert søknadsmodell. Består organisasjonen av flere ledd, må alle ledd i organisasjonen velge samme modell.

Forenklet modell

Ved forenklet søknad tas det utgangspunkt i foreningens totale driftskostnader siste regnskapsår. Fra dette beløpet skal det trekkes fra eventuelle finansposter, og det må gjøres noen avgrensninger og fradrag før man kommer frem til beløpet man kan søke om.

Ved forenklet modell gis det kompensasjon uavhengig av hva organisasjonen faktisk har betalt i merverdiavgift. Også foreningens kostnader til for eksempel lønn vil dermed inngå i søknadsbeløpet.

Dokumentert modell

Ved dokumentert modell skal foreningen oppgi sine faktiske kostnader til merverdiavgift. Søknadsbeløpet vil utgjøre det beløpet foreningen har betalt i merverdiavgift, etter at det er gjort fradrag for kostnader som ikke er kompensasjonsberettigede.

Minstegrense

For å kunne søke må organisasjonen ha driftskostnader som kommer inn under ordningen eller kostnader til merverdiavgift som er større enn minstegrensene:

- Etter forenklet modell må organisasjonen ha totale driftskostnader etter avgrensninger og fradrag på minst 100 000 kroner.
- Etter dokumentert modell må organisasjonen ha faktiske merverdiavgiftskostnader med rett til kompensasjon på minst 7000 kroner.

Minstegrensene gjelder ikke for underledd eller aksjeselskap. Da er det totalsummen for hele organisasjonens søknad som gjelder.

Slik søker du SkatteFUNN

For å sikre at et forsknings- og utviklingsprosjekt (FoU-prosjektet) vil kunne godkjennes for SkatteFUNN, må dere være klar over hvilke kriterier som gjelder. Her går vi gjennom kriteriene og annen relevant og nyttig informasjon knyttet til søknadsprosessen.

Seniorrådgiver Espen Melleby, Norges
Forskningsråd og Seniorskattejurist Bjørg Anda,
Skatteetaten

SkatteFUNN er den viktigste støtteordningen for bedrifter som gjør forskning og utvikling (FoU) for å fremstille nye eller forbedrede varer, tjenester eller produksjonsprosesser.

Søk tidlig, og innen 1. september

Søknader til SkatteFUNN-ordningen kan sendes inn gjennom hele året, men merk dere datoen 1. september. Sendes søknaden inn etter denne datoen, er det ikke garantert at den blir ferdigbehandlet innen året er omme, og bedriften risikerer å miste muligheten til støtte for FoU-kostnadene for det året søknaden ble sendt. Saksbehandlerne har bedre veiledningsmuligheter første halvdel av året, og saksbehandlingstiden er kortere. Tidlig innsendt søknad gir dessuten tidlig avklaring rundt finansiering.

Utforming av søknaden

Under utforming av søknaden skal dere gi en tydelig prosjektbeskrivelse, som vil være et viktig utgangspunkt for planleggingen og gjennomføringen av prosjektet, og for saksbehandleren som skal vurdere søknaden. Mange bedrifter sier også at søknadsskjemaet for SkatteFUNN hjelper dem å gjennomføre prosjektet på en strukturert og systematisk måte. Nettopp fordi søknadsskjemaet ligner en standard mal for en prosjektplan. En godt utformet søknad gjør det enkelt for saksbehandleren å forstå hva som er FoU-utfordringene i prosjektet og hva som skal gjøres for å løse disse utfordringene.

Hva skal løses?

Ta utgangspunkt i behovene. Hvilket problem eller behov skal prosjektet bidra til å løse for bedriften eller kundene? Bruk forståelige ord for å beskrive prosjektet, og unngå «stamme-språk» og unødvendige faguttrykk.

I et FOU-prosjekt kan det være vanskelig å skille FoU-aktivitet fra daglig drift. FoU skal generere ny kunnskap, og det er en viss usikkerhet knyttet til å løse FoU-utfordringene og til fremstillingen av resultatene og kunnskapen. Løsningen på problemet er ikke opplagt på forhånd, selv for en person med fagkunnskaper på området.

Hva skal prosjektet lede til?

Dere må sørge for at det er god struktur i prosjektbeskrivelsen, og at ho-

Sendes søknaden inn etter 1. september, er det ikke garantert at den blir ferdigbehandlet innen året er omme.

Om SkatteFUNN

SkatteFUNN-ordningen er en skattefradragsordning for næringslivet, der en andel av forsknings- og utviklingskostnadene til bedriftene støttes gjennom skattesystemet. SkatteFUNN-ordningen skal stimulere til at bedriftene tar i bruk forskning og utvikling som kan bidra til verdiskaping og vekst både for bedriften og samfunnet ellers. SkatteFUNN-støtten er ment å avlaste noe av investeringsrisikoen som bedriftene tar i forbindelse med deres FoU-prosjekt. Bedrifter i alle størrelser kan søke og de velger selv tema, ambisjonsnivå, og ressursinnsats for FoU-prosjektet. For 2021 gis det fradrag i skatt for 19 % av kostnadene i et godkjent FoU-prosjekt, og fradragsgrunnlaget er begrenset til prosjektkostnader på kr 25 millioner pr. skattyter pr. år. De fleste prosjektene benytter bare en liten del av denne rammen, men det er altså muligheter for også å benytte SkatteFUNN for store FoU-prosjekter.

SkatteFUNN kan benyttes av alle skattytere som driver virksomhet som er skattepliktig i Norge. Skattefradraget for kostnader til FoU-pro-

sjekt gis i sum skatt. Overstiger skattefradraget sum skatt hos skattyteren i vedkommende inntektsår, blir overskytende utbetalt skattyter.

Forvaltningen av SkatteFUNN deles mellom Forskningsrådet og Skatteetaten.

Forskningsrådet gjør en faglig vurdering av FoU-innholdet og kvaliteten i prosjektet. Saksbehandlere med næringsspesifikk kompetanse vurderer om prosjektet oppfyller kriteriene for å få godkjent et SkatteFUNN-prosjekt, slik at bedriften kan kreve skattefradrag for kostnadene. Bedriften skal rapportere om fremdrift og avvik underveis i prosjektet, og resultater etter godkjent prosjektperiode til Forskningsrådet.

Skatteetaten kan be om dokumentasjon for at de kostnadene det kreves fradrag for, faktisk tilhører prosjektet. Krav om fradrag i skatt for kostnader til forskning og utvikling sendes inn via eget RF-skjema (1053), attestert av revisor, som vedlegg til skattemeldingen.

Skatteetaten og Forskningsrådet har mulighet til å utveksle opplysninger

om prosjekter, og samarbeider om å gjøre ordningen lett tilgjengelig og å begrense misbruk.

Ved krav om SkatteFUNN-støtte må en statsautorisert eller registrert revisor attestere på skjemaet. Revisors oppgave for et godkjent prosjekt er å kontrollere at kun kostnader direkte tilknyttet godkjente FoU-aktiviteter inkluderes i grunnlaget for skattefradrag og bekrefte opplysninger om offentlig støtte.

Revisor skal altså benyttes uavhengig av om bedriften er revisjonspliktig eller ikke.

Vær særlig oppmerksom på reglene om høyeste tillatte støtteintensitet (1), og reglene om foretak i vanskeligheter (2). Dersom selskapet er å regne som et foretak i vanskeligheter, må dette rettes opp i før selskapet kan søke om SkatteFUNN.

1. Jf. Forskrift av 19. november 1999 nr. 1158 (FSFIN) § 16-40-6 syvende ledd og Gruppeunntaksforordningen (forordning [EU] nr. 651/2014) artikkel 8.

2. Jf. Gruppeunntaksforordningen artikkel 1 pkt. 4.

vedmål, delmål, FoU-utfordringer og aktiviteter er godt beskrevet. Et godt hovedmål beskriver kort og presist hva prosjektet skal lede til, og hva bedriften forventer å oppnå ved å gjennomføre prosjektet. Hovedmålet må også være målbart slik at man kan avgjøre om målet er nådd eller ikke i etterkant. Prosjektet skal deles inn i delmål, med tilhørende aktiviteter.

Aktivitetene skal henge sammen med delmålet – aktivitetene bedriften planlegger å gjennomføre, bør være en mulig måte å nå delmålet på. Aktivitetene bør beskrives konkret. Mange glemmer å konkretisere hva de skal gjøre i prosjektet, eller de har for generelle aktiviteter som kan passe på ethvert prosjekt, for eksempel «brukertesting». For å kunne vurdere prosjektet, trengs mer konkret informa-

sjon, for eksempel hva som skal brukertestes og hvorfor.

Hvilke viktige FoU-utfordringer skal løses?

Under hvert delmål må dere gjøre rede for hva som er de viktigste FoU-utfordringene som skal løses i prosjektet, og hvilken fremgangsmåte eller metodikk som skal benyttes for å løse disse. En FoU-utfordring kjenne- tegnes av at noe er uløst eller ukjent som det vil kreve systematisk arbeid for bedriften å løse. Hva er problemet? Hva er det for eksempel som ikke fungerer godt nok i dag, men som det kan tenkes andre løsninger for? Hva er usikkerheten forbundet med arbeidet, hva gjør at det må brukes forskning og utvikling for å finne ut av dette, og ikke «bare kan gjøres»?

Der det er relevant, bør problemstillinger knyttet til fler- og tverrfaglighet beskrives.

Forskningsrådets klassifisering

Ved godkjenning av søknaden klassifiserer Forskningsrådet prosjektet som enten industriell forskning eller eksperimentell utvikling. Litt forenklet kan vi si at et prosjekt klassifisert som industriell forskning handler om å avdekke helt ny kunnskap av original karakter, mens et prosjekt klassifisert som eksperimentell utvikling søker ny innsikt rundt anvendelsen av eksisterende kunnskap på nye områder eller på en ny måte.

Klassifisering av prosjektet er en viktig del av godkjenningen fordi det igjen avgjør hva som vil være tillatt av offentlig støtte i prosjektet. Om prosjektet kun mottar Skatte-

FUNN-støtte, har det ingen praktisk betydning, siden støttesatsen ikke endrer seg etter klassifiseringen, men dersom det også er annen offentlig støtte, vil det kunne ha betydning. De aller fleste SkatteFUNN-prosjektene er klassifisert som eksperimentell utvikling, og dersom dere mener at prosjektet dreier seg om industriell forskning, bør det også argumenteres for det i søknaden.

Fire kriterier må oppfylles for godkjenning av søknaden

Det er fire kriterier som må være oppfylt for at et FoU-prosjekt skal få støtte gjennom SkatteFUNN, og prosjektet kan ikke godkjennes dersom det ikke kommer frem av søknaden at alle disse er oppfylt. I SkatteFUNN-søknaden er nyhetsgraden og prosjektinnholdet, inkludert en tydelig beskrivelse av FoU-utfordringer og hvordan veien til målet er tenkt, viktigere enn markedspotensialet for varen, tjenesten eller produksjonsprosessen som skal utvikles.

FoU-prosjektet må:

1) Utvikle nye eller forbedrede varer, tjenester eller produksjonsprosesser

Et SkatteFUNN-prosjekt må ha som mål å utvikle nye eller forbedrede varer, tjenester eller produksjonsprosesser. At det skal være nytt, innebærer at det må skille seg klart fra det som tilbys i bransjen i dag.

Forklar hvilke aktører som er de mest relevante konkurrentene, og hvordan deres løsninger skiller seg ut fra den løsningen dere jobber mot.

Produktet som helhet trenger ikke å være nytt. Det er nok at deler av det er nytt, eller forbedret, slik at det i praksis representerer noe nytt.

Vanlige årsaker til at dette kriteriet ikke godkjennes som oppfylt, er at:

- bedriften beskriver hva som er nytt for bedriften i stedet for hva som er nytt i bransjen.

- det er uklart hvordan løsningen skiller seg fra det som finnes i markedet.
- det er for små endringer i det som skal utvikles sett i forhold til eksisterende løsninger i markedet til at det kan betegnes som noe nytt.
- prosjektet bærer preg av å være optimalisering og tilpasninger av tilgjengelig vare/tjeneste/produksjonsprosess uten særlig FoU-innhold.
- bedriften har tidligere mottatt støtte fra SkatteFUNN og i denne søknaden kommer det ikke tydelig frem hva som er vesentlig nytt i forhold til det som allerede er utviklet i tidligere prosjekter.

2) Skape ny kunnskap eller nye ferdigheter

Kjernen i FoU-begrepet er å redusere kunnskapsmessig usikkerhet gjennom systematisk arbeid, enten ved å komme frem til ny innsikt eller ved å finne ut hvordan noe skal gjøres i praksis. Kunnskapen dere vil få ved å løse FoU-utfordringene i prosjektet, må være ny i bransjen dere opererer i, og ikke kun ny for bedriften.

Det kan anvendes eksisterende kunnskap på en ny måte eller på nye områder, slik at ny innsikt oppstår. Hvis kjent kunnskap skal anvendes på en ny måte eller på andre områder, må søknaden beskrive hvilke utfordringer dette er forbundet med, og hva det nye vil bestå i.

Kort sagt må det forklares hva det er ingen i bransjen eller på fagfeltet har løst tidligere, og som er avgjørende for å lykkes med å realisere målet for prosjektet.

Vanlige årsaker til at dette kriteriet ikke godkjennes som oppfylt, er at:

- prosjektet vurderes som alminnelig bedriftsorientert produktutvikling.
- søknaden ikke beskriver hva som er vanskelig og hvilken ny kunnskap prosjektet skal gi. Søknaden beskriver hvordan bedriften skal tilegne seg allerede eksisterende kunnskap (for eksempel lese seg opp på forskning i feltet), men sier lite eller ingenting om kunnskapen som skal skapes i prosjektet.

- det er uklart hvordan bedriften skal jobbe frem ny kunnskap gjennom prosjektet. Det er viktig at søknaden beskriver aktivitetene som genererer ny kunnskap og metodikken som skal anvendes. Altså hva dere helt konkret skal gjøre og hvordan.
- kunnskapen som beskrives er ny for bedriften, men ikke i bransjen.
- det ikke kommer tydelig frem hva som vil bli fremskaffet av ny kunnskap i forhold til det bedriften har opparbeidet seg av kunnskap i tidligere prosjekter.

3) Være målrettet og avgrenset

Målrettet innebærer at prosjektets mål må være tydelig beskrevet og målbart i etterkant, og det må være klart hvordan beskrivelsen av aktivitetene fører til målene. Avgrenset innebærer at søknaden bare beskriver selve forsknings- og utviklingsprosjektet. Verken bedriftens normale driftsaktiviteter eller eventuelt prosjektinnhold som ikke er knyttet til FoU-delen av prosjektet, skal inkluderes.

Det som formuleres som delmål i søknaden, skal også skal gjenspeiles i prosjektrengskapet og i timelistene. De valgene som tas i søknaden, vil kunne få konsekvenser i senere faser av gjennomføringen, dersom delmålene gjør det vanskelig å føre timer og kostnader korrekt. Pass derfor på at det er en naturlig sammenheng mellom søknad og prosjektrengskap som både medarbeidere og revisor kan forholde seg til.

Vanlige årsaker til at dette kriteriet ikke godkjennes som oppfylt, er at:

- det ikke beskrives et tydelig mål i søknaden. Det bør være utformet slik at det i etterkant er mulig å gi et svar på om målet er oppnådd eller i hvilken grad målet er oppnådd. Dersom det gjennom søknaden ikke er mulig å identifisere et klart og etterprøvbart mål, vil ikke prosjektet kunne godkjennes.
- prosjektet ikke er tilstrekkelig konkretisert. Mange glemmer å konkretisere hva de skal gjøre i prosjektet, eller har for generelle aktiviteter som kan passe på ethvert prosjekt.

Sendes søknaden inn etter 1. september, er det ikke garantert at den blir ferdigbehandling innen året er omme.

- søknaden beskriver et større prosjekt som også inkluderer aktiviteter som ikke kan betegnes som FoU. Søknaden skal bare beskrive selve FoU-prosjektet, det vil si den delen av utviklingsløpet som krever systematisk FoU-arbeid for å gi nødvendig og ny innsikt og verdiskapning for bedriften.

4) Være til nytte for bedriften

Det skal være søkerbedriften som tar risikoen ved gjennomføringen av prosjektet, bærer kostnadene og vil ha rettighetene til å bruke resultatene fra prosjektet.

Godkjenningen er knyttet til organisasjonsnummer. Pass på at det er be-

driften som bærer kostnadene i prosjektet og som har rettigheter til prosjektresultatet som søker.

Beskriv hvilken nytte bedriften vil sitte igjen med i form av for eksempel besparelser, økt inntjening, nye markedsandeler eller lignende.

Vanlige årsaker til at dette kriteriet ikke godkjennes som oppfylt, er at:

- søkerbedriften ikke vil sitte igjen med eierskap til resultatet av prosjektet og det er andre som vil ha rett til å ta det i bruk. Dersom søkerbedriften er en del av et konsern, og det er en annen enhet i konsernet som bærer kostnadene og

får rettighetene, må denne stå som søker i stedet.

- søknaden ikke beskriver hvilken nytte bedriften vil sitte igjen med i form av besparelser, økt inntjening, nye markedsandeler eller lignende.

Når kriteriene ikke er oppfylt

De fleste SkatteFUNN-søknadene blir godkjent, men ikke alle. Dersom et eller flere av kriteriene ikke er oppfylt, kan ikke prosjektet godkjennes. Det betyr likevel ikke at det ikke er et godt prosjekt, men da bør det altså vurderes om det er annen finansiering som kan legges til grunn for gjennomføringen.

I hovedsak er det to grunner til avslag på en SkatteFUNN-søknad:

1. Prosjektet oppfyller ikke alle fire kriterier
2. Søknaden får ikke frem at kriteriene er oppfylt

Det er mulig å klage på et avslag, men dette er en tidkrevende prosess, og det tar normalt lang tid før klagen er behandlet. Det bør derfor vurderes nøye om man er i den ene eller den andre kategorien for avslag, og om det er verdt å legge nødvendig tidsbruk i å strukturere prosjektinnholdet på nytt, og sende inn en klage.

Forskningsrådet oppfordrer bedriftene til selv å sette seg inn i kriteriene, og vurdere om dette er noe som vil kunne godkjennes eller ikke, allerede før man starter på søknaden.

Utforme søknaden selv

De fleste søkerbedrifter skriver søknaden selv. Forskningsrådet tilbyr verktøy og rådgivere som kan hjelpe dere. De kan forklare om ordningen og generelt veilede om hva som må inngå i prosjektbeskrivelsen, og hvordan strukturere søknaden.

Før dere skriver en søknad om støtte gjennom SkatteFUNN er det viktig at du og dine FoU-kollegaer i bedriften setter dere inn i og forstår kriteriene for SkatteFUNN, og gjør dere kjent med selve søknadsskjemaet. Det er gode grunner til at dere selv utformer søknaden. Dere kjenner best detaljene rundt FoU-utfordringene som har sitt utspring i deres innovasjonsstrategier og et gitt markedsbehov eller behov i bedriften. Dere kan fagfeltet og vet hva som skiller innovasjonen fra andre løsninger som allerede finnes i markedet.

Lærerikt å søke selv

Vi erfarer at bedrifter som selv utformer og skriver søknaden, opplever denne prosessen som strukturerende for prosjektplanleggingen. Nettopp fordi bedriften tvinges til å settes opp en sammenhengende plan og problemstillingene i prosjektet må beskrives i klartekst. Det kan være en god

investering å bruke egen tid og egne ressurser på denne prosessen.

Behov for ekstern hjelp?

Brukerundersøkelser gjennom flere år viser at bedrifter som overlater hele denne delen av prosessen til en ekstern tjenestetilbyder eller konsulent, ikke nødvendigvis sparer tid eller penger på det. Det kan være at bedriften ender opp med å bruke like mange egne timer på søknadsprosessen, selv med ekstern bistand, når det tas hensyn til møtetid og oppfølging av konsulenten. De som skriver SkatteFUNN-søknad selv, opplever i stor grad at søknadsprosessen er enkel og brukervennlig.

Hvis bedriften ønsker å vurdere bruken av ekstern hjelp til utforming av søknaden samt den videre rapporteringen av fremdriften i SkatteFUNN-prosjektet, er det (som alltid) greit å vurdere kostnad og nytte av en slik innkjøpt tjeneste opp mot gevinstene av å gjøre dette selv (som beskrevet over). Videre bør bedriften vurdere om betalingen og betalingsmodellen for den eksterne tjenesten er rimelig.

Noen tjenestetilbydere binder kundene sine i lange kontrakter der bedriften ikke står fritt til å gå ut av kontrakten og søke SkatteFUNN eller andre støtteordninger hos Forskningsrådet eller andre aktører i virkemiddelapparatet.

Kostnader forbundet med bruk av konsulenter og eksterne tjenesteleverandører i forbindelse med utforming av søknad kan ikke inngå i grunnlaget for SkatteFUNN-støtte, siden dette ikke er FoU-kostnader.

Bedriften er fullt og helt juridisk ansvarlig for innholdet i søknaden. Det er derfor viktig at bedriften er godt kjent med og kvalitetssikrer prosjektplan, budsjett og annen informasjon før søknaden sendes inn.

På Forskningsrådets nettsider www.skattefunn.no finner dere relevant informasjon om ordningen og verktøy som kan gi svar på spørsmål dere

måtte ha, og veiledning i prosjektutforming og søknadsprosess.

FoU-kostnader som gir rett til fradrag

Skatteloven § 16-40 med tilhørende forskrift og statsstøtteregelverket setter begrensninger for hva som kan inngå i fradragsgrunnlaget. For det første må kostnadene være direkte tilknyttet det prosjektet som er godkjent av Forskningsrådet. For det andre må kostnadene etter sin art være fradragsberettigede etter skatteloven kap. 6. I tillegg må kostnadene være omfattet av art. 25 (3) i forordning (EU) nr. 651/2014 (gruppeunntaksforordningen).

Når FoU-prosjektet løper parallelt med vanlig drift, er det viktig å være oppmerksom på at det ikke gis fradrag for alminnelige driftskostnader, det vil si kostnader til skattyters ordinære virksomhet. Det er kun merkostnadene i forbindelse med selve FoU-prosjektet som kan inngå i fradragsgrunnlaget. Kostnader bedriften har uavhengig av prosjektet, kan ikke inngå. Det vil være ulovlig statsstøtte.

Dersom for eksempel et FoU-prosjekt innen fiskeoppdrett er godkjent, vil kostnadene forbundet med å gjennomføre konkrete eksperimenter med fôr, medisiner e.l. kunne inngå i fradragsgrunnlaget. Bedriften kan ikke legge inn alle kostnader ved produksjonen, slik som vedlikehold av anlegg, logistikk, alt av føring osv., men kun det av ekstrakostnader som er nødvendig for å gjennomføre eksperimentet.

Merk: Det er ikke budsjettet i søknaden som er avgjørende for hva SkatteFUNN-støtten blir. Krav om SkatteFUNN-støtte skal være basert på faktiske FoU-kostnader i prosjektet. Dette legges ved skattemeldingen i eget skjema, attestert av revisor.

Bedriften kan velge å gjøre prosjektarbeidet selv, eller samarbeide med andre bedrifter eller forskningsinstitusjoner. Dersom flere bedrifter samarbeider i et felles prosjekt, må hver

bedrift sende egen SkatteFUNN-søknad og beskrive sine prosjektaktiviteter, for å kunne få fradrag i skatt for sin andel av prosjektkostnadene. Fradragsrammen er 25 millioner kroner pr. prosjekt og må fordeles mellom bedriftene som samarbeider.

Føre prosjektregnskap

Bedriften må føre eget regnskap for SkatteFUNN-prosjektet, og dette må holdes adskilt fra bedriftens øvrige regnskap. Det er en del spesielle krav til føring av SkatteFUNN-regnskap som det er viktig å være oppmerksom på. Regnskapet må dokumentere både de beregnede og de faktiske kostnadene i FoU-prosjektet, og må føres løpende gjennom året. Det kreves at bedriften har et system for registrering av antall egne timer brukt på prosjektet. Som dokumentasjon av personal- og indirekte kostnader må det kunne fremlegges timelister for bedriftens FoU-personale som viser, fordelt pr. dag, navn på FoU-medarbeider, antall timer samt hvilke delmål som er bearbeidet. FoU-medarbeider og prosjektansvarlig signerer timelistene løpende, og minst hvert kvartal. Det kan benyttes elektronisk signatur når det kan verifiseres at den elektroniske signaturen faktisk er gitt av den aktuelle medarbeideren. Deresom det kreves fradrag for kostnader til nærstående underleverandør for over kr 100 000 eks. merverdiavgift, skal også underleverandøren utarbeide prosjektregnskap.

FoU-personens nominelle årslønn samt tidspunkt og størrelse på siste lønnsregulering må kunne dokumenteres.

Budsjettet som er oppført i søknaden er ikke bindende, men skal være et kvalifisert estimat på de planlagte FoU-kostnadene. Det er kun de reelle kostnadene bedriften har hatt i prosjektet som kan inngå i fradragsgrunnlaget. Kostnaden kan være høyere eller lavere enn det bedriften budsjetterte med i søknaden, men kostnadene må være knyttet til det godkjente prosjektet slik det er formu-

Budsjettet som er oppført i søknaden er ikke bindende, men skal være et kvalifisert estimat på de planlagte FoU-kostnadene.

lert i søknaden, og alle kostnadene må være omfattet av regelverket.

Forskningsrådet trenger informasjon om prosjektets budsjett og finansieringsplan for å få en oppfatning av hvordan prosjektet er planlagt gjennomført. Budsjettet skal vise et realistisk estimat av kostnadene knyttet til gjennomføringen av FoU-aktivitetene i prosjektet.

Hvis bedriften har et registreringssystem som ivaretar kravene til føring av prosjektregnskapet, kan det benyttes. Forskningsrådet har ellers en enkel mal for føring av prosjektregnskap på nettsiden www.skattefunn.no, som dekker kravene til hvordan prosjektregnskapet skal føres.

Pass på at prosjektregnskap føres i tråd med regelverket allerede fra starten av prosjektet. Ta gjerne kontakt

med revisor tidlig, slik at revisor er gjort oppmerksom på at det kan komme en forespørsel om attesting, og at revisor kan komme med innspill til føring av prosjektregnskapet. Det kan spare bedriften for mye tid og kostnader når skattemeldingen skal leveres.

Ta gjerne kontakt med Forskningsrådet dersom det er spørsmål eller ønske om veiledning i søknadsprosessen. Dere finner kontaktopplysninger og veiledning på www.skattefunn.no.

Kilder:

*Informasjon fra Skatteetaten:
Skatte-ABC*

*Informasjon fra Forskningsrådet:
www.skattefunn.no*

*Forordning (EU) nr. 651/2014
(gruppeunntaksforordningen)*

Elektroniske og fysiske møter likestilles

Som følge av koronapandemien ble det i fjor vår innført en midlertidig lov, slik at foretakene kunne erstatte fysiske møter med elektroniske møter. Erfaringene var gode, og elektroniske møter likestilles nå med fysiske møter på permanent basis.

Rådgiver regnskap
Signe Haakanes,
Revisorforeningen

Endringene er i skrivende stund til behandling i Stortinget, og det tas sikte på at de nye reglene skal tre i kraft når den midlertidige loven opphører 1. juni 2021.

Det betyr at foretakene selv kan velge om de ønsker å holde fysiske eller elektroniske styremøter, generalforsamlinger, årsmøter og selskapsmøter. Saksbehandlingen skal være forsvarlig, både i styremøter og i generalforsamlinger. I omtalen av reglene for aksjeselskaper nedenfor, er det tatt hensyn til lovendringene.

Erfaringene med den midlertidige loven

Næringsdepartementet ba i september 2020 enkelte aktører i næringslivet om innspill og synspunkter knyttet til erfaringer med den midlertidige loven, og behovet for å videreføre reglene.

Tilbakemeldinger:

- I hovedsak positive erfaringer med den midlertidige loven.
- Flere foretak rapporterte om høy fremmøteprosent og lavere kostnader knyttet til elektroniske møter.
- Skriftlig saksbehandling legger ikke til rette for meningsutveksling på samme måte som i et fysisk møte, videomøter ivaretar hensynet til meningsutveksling bedre.
- Kompliserte og konfliktfylte saker kan egne seg bedre for behandling i

fysisk møte. Skal slike saker behandles i elektroniske møter, kreves det ekstra mye av styret og administrasjonen som forbereder møtene.

Definisjonen av møte

Elektronisk og fysisk møte likestilles. Det tas inn i aksjeloven at med møte menes møte hvor de som deltar enten er fysisk til stede på møtet (fysisk møte), eller deltar ved bruk av elektroniske hjelpemidler (elektronisk møte). Formålet er å gjøre møtebegrepet i aksjeloven teknologinøytralt.

Hva som ligger i begrepet møte, er ikke definert i loven. Normalt forutsetter møte tidsavgrensning, samtidig deltakelse og mulighet til umiddelbar dialog. Begrepet møte innebærer ikke krav om muntlighet. Det kan for eksempel finnes tekniske løsninger som legger til rette for møter uten muntlighet. Behandling av saker kun ved sirkulasjon av dokumenter, faller utenfor møtebegrepet.

Styremøter

Styret skal behandle saker i møte, med mindre styrets leder finner at saken kan forelegges skriftlig eller behandles på annen måte.

Styrebehandlingen i møte innebærer at styrebehandlingen kan skje i fysisk møte eller i møte hvor styremedlemmene deltar ved bruk av elektroniske

hjelpemidler. Elektroniske hjelpemidler omfatter blant annet elektroniske møteapplikasjoner og løsninger for telefon- eller videomøte.

Styrebehandlingen kan også skje gjennom sirkulasjon av dokumenter eller på annen måte uten møte. Hvis styrelederen overveier å bruke andre behandlingsformer enn møteformen, må hun gjøre seg opp en mening om dette på bakgrunn av at de sakene som skal behandles er en betryggende behandlingsform. Bestemmelsen er ikke til hinder for at styreflertallet vedtar nærmere retningslinjer om behandlingsformene, for eksempel om at visse saker utenom årsoppgjøret skal behandles i møte. Slike retningslinjer som vedtas av styreflertallet, vil være bindende for styrelederen.

Krav til betryggende behandlingsmåte

Det er uansett behandlingsform, krav om at behandlingsmåten skal være betryggende, for å sikre forsvarlig saksbehandling i styret. Behandlingsmåten må vurderes konkret av styreleder. I vurderingen må styreleder blant annet se hen til eventuelle behov som styremedlemmene vil ha for å diskutere seg imellom, både om beslutningsgrunnlaget og vedtakets innhold. Det samme gjelder dersom sakens karakter tilsier at styremedlemmene ved behandlingen av saken, bør kommunisere direkte med hverandre. Kravet til betryggende behandlingsmåte innebærer at styreleder

må sørge for at saksbehandlingen er slik at styremedlemmene har praktisk mulighet til å delta. Ved vurderingen av hvilken behandlingsmåte som skal benyttes, skal innspill fra øvrige styremedlemmer vektlegges.

Styremedlemmer må ikke holdes utenfor

Alle styremedlemmene skal så vidt mulig få delta i en samlet behandling av de sakene som blir behandlet. Dette innebærer at behandlingsformen så vidt mulig bør legges opp slik at hvert enkelt styremedlem gis anledning til å fremføre sin sak overfor de andre styremedlemmene slik at disse kjenner de andre medlemmenes syn før avgjørelsen treffes. Styrebehandling uten møte må ikke føre til at enkelte av styremedlemmene holdes unna saksbehandlingen eller ikke får fremmet sine synspunkter. Ved avgjørelsen om det skal legges opp til en behandlingsform hvor ikke alle deltar samtidig, må det blant annet ses hen til sakens karakter.

Styrebehandling uten møte må ikke føre til at enkelte av styremedlemmene holdes unna saksbehandlingen eller ikke får fremmet sine synspunkter.

Etter aksjeloven kan styremedlemmene og daglig leder kreve behandling i møte. Det er opp til styreleder å bestemme om det innebærer fysisk eller elektronisk møte. Styreleder må påse at møteformen som velges er «betryggende».

Møte med revisor

Styret i foretak som ikke er små, skal ha et årlig møte med revisor uten at

daglig leder er til stede. Møtet kan være fysisk eller elektronisk.

Generalforsamling

Aksjeloven tillater at generalforsamlingen holdes uten fysisk møte (forenklet generalforsamling). Det er en forutsetning at ingen av aksjonærene motsetter seg en slik behandling. Videre følger det av aksjeloven at aksjeeierne har rett til å delta på generalforsamlingen ved hjelp av elektroniske hjelpemidler, med mindre styret finner at det foreligger saklig grunn for å nekte. Deltakelse ved hjelp av elektroniske hjelpemidler kan bare skje når deltakelsen og stemmegivningen kan kontrolleres på en betryggende måte.

Forsvarlighetskravet

Forsvarlighetskravet innebærer at generalforsamling må avholdes slik at aksjeeierne kan ivareta sine interesser. Det innebærer ikke bare at aksjeeierne skal kunne delta og stemme, men også at disse kan utøve andre aksjeeierrettigheter. Det gjelder blant annet aksjeeierens rett til å kreve opplysninger om selskapets forhold fra styremedlemmer og daglig leder.

Styret bestemmer møteformen

Ved gjennomføring av generalforsamlingen som møte, bestemmer styret møteformen.¹ Dette innebærer at generalforsamlingen kan gjennomføres som fysisk møte, eller møte hvor deltakerne deltar ved bruk av elektroniske hjelpemidler. Elektroniske hjelpemidler omfatter blant annet elektroniske møteapplikasjoner og løsninger for telefon- eller videomøte. Styret skal sørge for en forsvarlig gjennomføring av generalforsamlingen.

Kravet til forsvarlig gjennomføring av generalforsamlingen er et minstekrav. Kjernen i kravet er at generalforsamlingen skal gjennomføres slik at aksjeeierne kan utøve sine aksjeeierrettigheter. Det omfatter ikke bare at aksjeeierne skal kunne delta og stemme, men også at de kan utøve andre aksjeeierrettigheter. Det gjelder

¹ Styrets myndighet kan begrenses av vedtektene.

blant annet aksjeeierens rett til å kreve opplysninger om selskapets forhold av ledelsen i selskapet. Det gjelder også aksjeeierens rett til å delta ved fullmektig eller med rådgiver.

Kravet til forsvarlighet er ikke begrenset til å sikre aksjeeierens mulighet til å utøve sine aksjeeierrettigheter. For eksempel skal styret sørge for at generalforsamlingen gjennomføres på en slik måte at styremedlemmer, daglig leder og revisor, samt andre som har rett eller plikt til å delta, kan delta på generalforsamlingen.

Skal bekrefte mottak av elektronisk stemme

Ved elektronisk stemmegivning på generalforsamlingen skal selskapet elektronisk bekrefte mottak av stemmen til den som har avgitt stemmen. En aksjeeier kan innen fire uker etter generalforsamlingen kreve bekreftelse fra selskapet på at stemmen er gyldig registrert og medregnet, med mindre opplysningene allerede er tilgjengelige for aksjeeieren.

Bruk av forhåndsstemmer og fullmakter

Styret kan fastsette nærmere krav til gjennomføringen av deltakelse og stemmegivning, herunder bruk av forhåndsstemme, ut over det som følger av vedtaksbestemmelser. Aksjeloven åpner også for å delta på generalforsamlingen ved fullmektig. I innkallingen til generalforsamlingen skal det opplyses om fremgangsmåten for å delta og stemme elektronisk. I selskaper som åpner for forhåndsstemme, skal innkallingen opplyse om fremgangsmåten for dette.

Utsatt frist for generalforsamling og årsregnskap

Etter aksjeloven skal den ordinære generalforsamlingen holdes innen seks måneder etter regnskapsårets slutt, og regnskapsloven har samme frist for fastsettelse av årsregnskapet. Fristene er foreslått utvidet med to måneder i 2021, i en egen midlertidig lov. Fristen i regnskapsloven for å unngå gebyr ved forsinket innsending til Regnskapsregisteret utsettes etter forslaget til 30. september.

Elektroniske møter likestilles nå med fysiske møter på permanent basis.

Møteprotokoller fra styremøter og generalforsamlinger

Aksjeloven åpner for at møteprotokoller kan signeres ved fysisk underskrift eller elektronisk signatur.

Dato for generalforsamlingen skal fremgå av protokollen. Også ved forenklet generalforsamlingsbehandling skal tidspunktet for behandlingen angis. Når behandlingen blir gjennomført over flere dager, kan protokollen opplyse om den siste datoen. Formålet er blant annet å bekrefte tidspunktet for generalforsamlingens beslutninger.

Andre selskapsformer

Samtidig med endringene i aksjeloven er det også foreslått tilsvarende permanente endringer i lovene for andre selskapsformer for å tilrettelegge for elektroniske løsninger og likestille elektroniske møter med fysiske møter:

- allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven)

- ansvarlige selskaper og kommandittselskaper (selskapsloven)
- stiftelser (stiftelsesloven)
- SE-selskaper (SE-loven)
- samvirkeforetak (samvirkelova)
- finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven)
- statsforetak (statsforetaksloven)

Det tas sikte på at de nye reglene skal tre i kraft når den midlertidige loven opphører 1. juni 2021.

Lovendringer fra 1. april 2021 legger til rette for at boligbyggelag, borettslag og eierseksjonssameier kan ta i bruk elektroniske løsninger.

Endringene innebærer en rettslig likestilling av:

- generalforsamlinger, årsmøter og styremøter med og uten fysisk oppmøte,
- skriftlig (papirbasert) og elektronisk kommunikasjon mellom boligselskapene og dets eiere (beboere),
- skriftlig (fysisk) underskrift og elektronisk signatur på protokoller, stiftelsesdokumenter mv.

Det er foreslått endringer i lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) slik at det gis en permanent adgang for bruk av elektronisk signering for å signere møteprotokoller, og at representantskapet og styret skal kunne ha fjernmøter dersom de ønsker det. Endringene er planlagt å tre i kraft fra 1. juni 2021.

Overføring av aksjer ved generasjonsskifte

Gaver utløser ikke skatt for giver eller mottaker, men det er likevel mulig å trå feil og dermed få en større skatteregning. Her er en kort gjennomgang av hva man bør og ikke bør gjøre ved overføring av aksjer ved generasjonsskifter.

Advokat
Egil Stefan Eilertsen,
Partner i Advokatfirmaet
Harboe

Det er over 356 000 aksjeselskaper i Norge. Bak dette tallet ligger alt fra virksomheter med en aktiv eier til store selskaper med mange ansatte, fra selskaper som er del av et konsern til helt enkeltstående selskaper. I denne artikkelen skal vi ta for oss aksjeselskaper som er eid på private hender, og hvor eieren vurderer å overføre eierskapet til en annen.

Eieren har i bunn og grunn tre valg; hun kan realisere alle eiendelene i selskapet og oppløse det, hun kan selge alle aksjene, eller hun kan gi aksjen i gave. Ved generasjonsskifter er det gjerne gave eller gave i kombinasjon med salg som er aktuelt. Mottakerkretsen er vanligvis giverens livsarvinger eller andre slektninger. Eiendomsretten går fra en generasjon til en annen.

Pr. i dag har vi skatt på gevinst ved salg av aksjer, mens gaver er unntatt fra gevinstreglene. I denne artikkelen vil jeg se på skattekonskvensene ved overføring av aksjer i generasjonsskifter.¹

Arveavgiften ble avskaffet i 2013. Flertallet av Stortingssammensetningen i dag har ikke programfestet at arveavgiften skal gjeninnføres. Likevel kan partier som representerer et mindretall få medhold i et krav om å

Et vellykket generasjonsskifte beror først og fremst på hva man vil oppnå, men skatt bør uansett være på agendaen når gjennomføringen planlegges.

innføre en slik avgift, i forhandlinger om regjeringsmakt etter valget til høsten. En mulig gjeninnføring av arveavgift bør ikke være eneste grunn til å gjennomføre et generasjonsskifte, men kan sette fortgang i prosesser som allerede er påtenkt.

Hovedregelen – gave er ikke realisasjon

Reglene om skatt på gevinst ved overføring av aksjer, forutsetter at det foreligger en «realisasjon».² Som realisasjon anses salg og gavesalg, dvs. overføring av eiendomsrett mot helt

eller delvis vederlag. Overføring uten vederlag anses som en gaveoverføring og er ikke realisasjon.³ Regler om skattlegging av gevinst kommer derfor ikke til anvendelse ved gave.

Som vi skal se, kan en overføring som i det ytre fremtrer som vederlagsfri, vise seg ikke å være det. Hvis du lover å gi meg en gave, mot at jeg lover å gi deg en gave, er det ikke to gaver, men en byttehandel.

Når anses gaven ytt?

Det er sentralt å fastslå når en gave anses ytt, særlig når tidspunktet har

¹ Artikkelen bygger på en mer omfattende artikkel om Generasjonsskifte og skatt i Revisjon og Regnskap 7-2020.

² Jf. lov om skatt av formue og inntekt (skatteloven) av 26.3.1999 nr. 14 § 10-31 første ledd jf. § 9-2 første ledd.

³ Jf. skatteloven § 9-2 tredje ledd bokstav a.

betydning for om en gave er avgifts- pliktig eller ikke, for eksempel dersom arveavgiften gjeninnføres. Gaven anses ytt når eiendomsretten er overført. Eierbegrepet består av flere typer råderett, og disse kan være overført på ulike tidspunkter. Det kan være:

- Retten til å bruke (for eksempel bo i eiendommen, utnytte naturressurser mv.)
- Rett til å selge, gi bort eller pantsette
- Rett til avkastning (for eksempel leieinntekter eller utbytte)
- Retten til å utøve eierskapet (for eksempel stemmerett for aksjer)

I utgangspunktet vil en mottaker være en eier av et formuesgode, en aksje eller en eiendom, når giveren har avgitt et klart dispositivt utsagn (et gaveløfte) og gaveoverføringen anses gjennomført ved overføring av de vesentligste eierbeføyelsene.

I den opphevede arveavgiftsloven opererte med et eget rådighetsbegrep som var bestemmende for når avgiften ble pådratt, og som kunne avvike fra eiendomsrettens overgang. En tilsvarende, ny regel kan neppe utelukkes hvor arveavgiften gjeninnføres. En ny avgift kan tidligst pålegge avgift på gaver som ytes etter at lovforslaget er fremlagt.

Kontinuitet for skatteposisjoner ved gaver

For gaver gjelder en regel om kontinuitet for skatteposisjoner. Mottaker vil overta giverens skattemessige verdi (inngangsverdi) knyttet til aksjene, samt andre skatteposisjoner som skjermingsgrunnlag, ubenyttet skjerming, ervervstidspunkt (først inn, først ut-prinsippet) og innbetalt kapital knyttet til de overtatte aksjene. For overføring av aksjer og andeler hvor det betales et delvis vederlag (gavesalg), er det innført et moderert kontinuitetsprinsipp.

Typetilfeller

Overføring av aksjer mellom privatpersoner

Hvis både giver og mottaker er privatpersoner, skal overføring av aksjer gjennomføres med full kontinuitet for

alle skatteposisjonene, dvs. at mottakeren overtar giverens inngangsverdi, skjermingsgrunnlag, ubenyttet skjerming, ervervstidspunkt og innbetalt kapital knyttet til de overtatte aksjene. Resultatet er at mottakeren overtar ansvaret for latent skatt på gevinst (og eventuelt tapsfradrag). Om giveren hadde en inngangsverdi på 20 og aksjene er verd 120 på gavetidspunktet, er det mottakeren som betaler skatt på verdistigningen på 100 i givers eiertid. Men skatten kommer først når mottaker realiserer aksjene ved salg eller innløsning. Verdien kan da ha endret seg i begge retninger. Det er for øvrig skattesatsene på salgs- eller innløsningstidspunktet som gjelder, ikke satsene under givers eiertid eller på gavetidspunktet.

Ved et gavesalg hvor giveren realiserer en gevinst eller et tap, skal mottaker justere inngangsverdien og skjermingsgrunnlaget for giverens gevinst eller tap.⁴ Gaveelementet vil ikke kunne utgjøre et tap, bare differansen mellom inngangsverdien og markedsverdien. Det betyr at om aksjen er kjøpt av giver for 100, og markedsverdien på gavetidspunktet er 70, så er tapet 30 uavhengig av hva vederlaget er (som er lavere enn 70 for at det skal være en gave).

I enkelte tilfeller vil inngangsverdien være høyere enn skjermingsgrunnlaget. Det kan være en følge av at oppskrivning av inngangsverdi til takstverdier i 1992, ikke skulle ha virkning for skjermingsgrunnlaget.⁵ Som følge av dette er det laget en særregel som sier at skjermingsgrunnlaget ved gavesalg skal settes til vederlaget som er betalt, hvis skjermingsgrunnlaget etter justering for giverens gevinst eller tap er lavere enn vederlaget.⁶

Overføring av aksjer til mottakers holdingselskap

I noen tilfeller kan det være ønskelig at mottakeren kan eie aksjene i et hol-

4 Jf. skatteloven § 10-33 tredje ledd, første og andre setning.

5 Se. Ot.prp. nr. 92 (2004-2005) punkt 4.5, niende avsnitt.

6 Jf. skatteloven § 10-33 tredje ledd, siste setning.

dingselskap. Det gjelder særlig når aksjene genererer mer utbytte enn mottakeren trenger til eget forbruk, eller når man vurderer et salg av selskapet. Aksjegevinster og utbytte er fritatt fra beskatning når mottakeren er et aksjeselskap (fritaksmetoden).⁷ Når holdingselskapet ikke eier mer enn 90 prosent av aksjene i det underliggende selskapet, må holdingselskapet inntektsføre tre prosent av det mottatte utbyttet (dvs. at utbyttet beskattes med 0,66 prosent).⁸

En giver som er privatperson, kan gi aksjene i gave til mottakers holdingselskap, uten at dette utløser realisasjonsbeskatning for giveren. Resultatet er imidlertid at aksjene kommer inn i selskapsfæren uten at mottakerens skattemessige posisjoner i holdingselskapet endres. Blant annet vil personlig aksjonærs mulighet til å motta skattefri tilbakebetaling av innbetalt kapital på aksjene mottatt i gave, bortfalle, idet den formelle mottakeren er holdingselskapet som uansett er fritatt for beskatning. Den videre utdelingen fra holdingselskapet til aksjonæren er skattepliktig som utbytte på vanlig måte.

Ved overføring av aksjer med høy innbetalt kapital bør det vurderes om aksjene skal eies av en privatperson

7 Jf. skatteloven § 2-38 andre ledd, bokstav a.

8 Jf. skatteloven § 2-38 sjette ledd, bokstav a.

direkte, eller om selskapet har tilstrekkelig egenkapital til at innbetalt kapital kan utbetales.

Fremgangsmåten med gaver til aksjeselskap benyttes typisk når giveren har negativ inngangsverdi og dermed en latent skattepliktig gevinst. I prinsippet kan en slik transaksjon settes til side etter den lovfestede omgåelsesregelen, om den latente skatteforpliktelsen overstiger verdiene av de overførte aksjene. I en bindende forhåndsuttalelse kom Skattedirektoratet til at det ikke var grunnlag for tilsidesettelse, når den negative inngangsverdien var 100 MNOK, mens verdien av de overførte aksjene var 500 MNOK.

Overføring av aksjer fra givers holdingselskap

En annen variant er overføring av aksjer fra givers holdingselskap, til mottaker eller mottakers holdingselskap. I utgangspunktet er givers holdingselskap omfattet av fritaksmetoden, slik at verken et salg eller et uttak vil utløse skatt i givers holdingselskap.

Utbytteregelen kan komme til anvendelse for giveren, når aksjene mottas av mottakeren personlig og hun er i slekt med giveren i rett opp- og nedstigende linje eller i sidelinje så nær som onkel.⁹ Mottakers investeringselskap er imidlertid ikke i personkretsen når det gjelder identifikasjonsregelen.

I en bindende forhåndsuttalelse har Skattedirektoratet kommet til at det var grunnlag for å utbyttebeskatte giveren for utdelingen fra hans holdingselskap til nevøen og niesens holdingselskaper, med hjemmel i den ulovfestede gjennomskjæringsnormen. Formålet med gaven var å tilgodese nevøen og niesens og kanaliseringen av gaven til et holdingselskap var for å spare skatt. Løsningen ville neppe blitt en annen med dagens lovfestede omgåelsesregel.

En alternativ fremgangsmåte er da å fisjonere givers holdingselskap, hvor

⁹ Jf. skatte_loven § 10-11 andre ledd, siste setning.

det overtakende selskap mottar aksjene som skal gis bort. Aksjene i overdragende selskap kan være gjenstand for en gave direkte mellom giver og mottaker. Virkningene av denne fremgangsmåten skiller seg fra situasjonen over, ved at deler av givers inngangsverdi, innbetalte kapital, skjermingsgrunnlag osv. på aksjen i det delte selskapet blir overført til det overtakende selskapet som gis bort.

Gaveoverføringer i sammenheng

Som nevnt innledningsvis, kan kombinasjoner av gaver medføre at gaven mister sitt preg av en ensidig ytelse. Resultatet kan da bli realisasjonsbeskatning for giveren.

I en bindende forhåndsuttalelse vurderte Skattedirektoratet en gaveoverføring hvor et ektepar eide aksjer i to selskaper som de ville gi til sine barn. Ektefellene hadde kun særkullsbarn, og ville at hver av søskenflokkene fikk aksjer i hvert sitt selskap. Far ga derfor aksjer til mors barn, og mor til fars barn. Skattedirektoratet kom til at det forelå en byttehandel som skulle skattlegges på mor og fars hånd som realisasjon av aksjer.

Direktoratet fant ikke grunn til å vektlegge at en fusjon, med en etterfølgende fisjon og deretter gaveutdeling fra far og mor til egne barn, ville gitt det samme resultatet.

Kort om aksjer med ulike rettigheter

Aksjer med ulike rettigheter var et omdiskutert tema under regimet med arveavgift. Bakgrunnen var at arveavgiftsloven verdsatte alle aksjene i ikke-børsnoterte selskaper likt, etter en særregel om at arveavgiftsgrunnlaget skulle settes til aksjens andel av skattemessig egenkapital i selskapet.¹⁰ Ved å inndeles aksjene i to aksjeklasser med ulike rettigheter, kunne giveren sitte med kontrollen i selskapet og en fortrinnsrett til utbytte og overføre de øvrige aksjene til mottakerne.

I et regime uten arveavgift, kan en slik struktur fremstå som gunstig, idet man kan gi bort majoriteten av

¹⁰ Jf. arveavgiftsloven § 11A første ledd, første punktum.

aksjene uten avgift, og kun beholde en begrenset andel.

Det er på det rene at en senere endring av aksjeklassene til aksjer med like rettigheter, ikke anses som en overføring fra en aksjonær til en annen etter aksjeloven. En vedtektsendring kan derfor medføre en reell verdioverføring uten at det anses som en skattepliktig realisasjon.

Under regimet med arveavgift mente Skattedirektoratet at en endring av retten til utbytte ble ansett som en endring av rådigheten over aksjen. Hvis arveavgiften gjeninnføres, blir det et spørsmål om de nye reglene fanger opp en slik reell verdioverføring. Det er vanskelig å tenke seg innføringen av detaljerte regler om dette, uten at det går gjennom en ordinær prosess med utredninger og høringer.

Om man sitter i en situasjon med aksjer i to aksjeklasser, hvor den ene aksjeklassen har vesentlig dårligere rettigheter, kan man vurdere å endre rettighetene i aksjen gjennom vedtektsendringer forut for det tidligst tenkelige tidspunktet for en lovendring.

Avsluttende merknader

Et vellykket generasjonsskifte beror først og fremst på hva man vil oppnå. Faktorene for suksess knytter seg til den fremtidige forvaltningen av det overførte, under nye eiere, men som denne gjennomgangen viser, bør skatt være på agendaen når gjennomføringen planlegges.

Permittering og feriepengene

Arbeidsgiver er ansvarlig for avviking av arbeidstakernes ferie og i år oppstår nye spørsmål om ferieuttak og feriepengene som følge av Covid-19-pandemien og permitteringer.

Kort om ferieloven

Ferieloven av 1988 skal «sikre at arbeidstakere årlig får feriefritid og feriepengene». Med denne har alle og enhver som er ansatt hos en arbeidsgiver *rett* på feriefritid og feriepengene.

Loven sikrer et minimum av 25 såkalte «virkedager». Det betyr i praksis fire uker og én dag, siden virkedagsbegrepet innbefatter lørdager. Mange ansatte har i tillegg krav på ytterligere ferie, vanligvis fem hele uker (25 enkeltdager utenom lørdager). I så fall reguleres de ekstra dagene (i eksemplet: fire dager) ikke av ferieloven, men bare av arbeidsavtale eller tariffavtale.

Om feriepengene

Loven stiller krav om at arbeidsgiver setter av en sum tilsvarende minimum 10,2 % av bruttolønn som feriepengene til påfølgende år. 10,2 % skal tilsvare 25 «virkedager» med lønn. Selve grunntanken bak ferielovens system er nemlig at arbeidstakere alltid skal ha *rett* på ferie, men bare *plikt* til å ta ut ferie i det omfang feriepengene dekker lønnsbortfallet under ferien 100 %.

Manglende forutgående opptjening av feriepengene kan skyldes flere forhold, mest typisk at den ansatte ikke har vært i arbeid hele året. Forholdet mellom feriefritid og feriepengene kan også settes på spissen med følgende eksempel: Den ansatte jobbet 100 % i hele 2020 og gikk opp i lønn med virk-

ning fra 1. januar 2021 og vil i utgangspunktet ikke ha opptjent nok feriepengene i 2020 til å få dekket hele inntektsbortfallet ved full ferieavvikling i 2021.

Dette er dog en praktisk problemstilling som ikke forekommer ofte.

Pliktig ferie (etter ferieloven) skal som hovedregel avvikes, med mindre det er inngått skriftlig avtale om overføring innenfor lovens rammer. Hvis pliktig ferie i strid med loven likevel ikke avvikes, blir ferien uansett overført. Arbeidsgiver vil som utgangspunkt også kunne bli erstatningsansvarlig.

Permittering og feriepengene

Ansatte som er permittert, er rettslig sett fortsatt å anse som arbeidstakere i ferielovens betydning, selv om de verken jobber eller får regulær inntekt, men mottar dagpenger fra NAV. I prinsippet har dermed også de en rett – og en plikt – til å ta ut ferie på tross av at de er permittert. Konsekvensene kan illustreres ved to enkle eksempler:

- I det første eksempelet har den ansatte blitt permittert i inneværende år, uten å ha vært permittert året før. Det betyr at den ansatte (med mindre det har skjedd en lønnsøkning i mellomtiden) vil ha opptjent 100 % feriepengene det forutgående året til bruk under inneværende års ferieavvikling. Den ansatte har da både rett og plikt til å ta ut full ferie i 2021. Dette får betydning for den ansatte, som må melde dette inn på meldekort til NAV, slik at det ikke utbetales dagpenger for de samme dagene som det avvikes ferie/utbetales feriepengene. Når ferien er over, starter utbetalingen av dagpenger igjen.

Advokat/partner Håkon Andreassen og advokatfullmektig Sindre Dahl Christensen, begge Advokatfirmaet Storeng, Beck & Due Lund

- I eksempel nummer to kan vi ta utgangspunkt i en ansatt som var permittert nøyaktig halve året i 2020, men som ellers jobbet fullt. Denne personen vil ikke ha full opptjening av feriepengene. Hvis vi i denne omgangen ser bort fra unntaksreglene som vil bli praktisert i 2021 (som vi kommer tilbake til nedenfor), vil den ansatte i dette eksempelet kun ha opptjent 50 % av feriepengene. Som utgangspunkt vil denne ansatte da kun ha plikt til å ta ut 50 % av den lovfaste ferien (21 «hverdager»). Slik ferie som den ansatte i dette eksemplet motsetter seg å avvike grunnet manglende opptjening, vil ikke som sådan overføres etter loven. Denne regnes da bare for bortfalt, siden det er feriefritid som den ansatte ikke *plikter* å ta ut. På den annen side kan dette selvsagt avtales.

Feriepengene på dagpenger og dagpenger under feriefritid

Det følger av ferieloven at «[f]eriepengene fra arbeidsgiver beregnes på grunnlag av arbeidsvederlag som er utbetalt i opptjeningsåret». Loven omfatter med andre ord ikke dagpenger fra NAV – bare arbeidsvederlag fra arbeidsgiver. Utgangspunktet er derfor at dagpenger ikke gir rett til feriepengeopptjening på samme måte som vanlig lønn.

Ansatte som er permittert, er fortsatt å anse som arbeidstakere i ferielovens betydning, selv om de verken jobber eller får regulær inntekt, men mottar dagpenger fra NAV.

Etter folketrygdloven har den ansatte likevel rett til *dagpenger under ferie* i opptil fire uker når han har mottatt dagpenger i *mer enn 52 uker*. Dette er noe annet enn feriepenger, og kan sies å være en folketrygdbetalt ferie (siden pengene ikke er opptjent på forhånd).

Mange av de som har vært, eller fortsatt er, permittert på grunn av Covid-19-pandemien oppfyller imidlertid ikke disse kravene til dagpenger under ferie – enten fordi de ikke lenge mottar dagpenger eller fordi ikke har mottatt dagpenger lenge nok.

Etter forhandlinger mellom regjeringen og opposisjonen er det nettopp vedtatt regler for inneværende ferieår.

Den midlertidige ordningen går ut på at alle som har mottatt dagpenger i 2020 og 2021, og som ikke har rett på dagpenger under ferie, skal få utbetalt en sum tilsvarende 10,2 % av brutto mottatte dagpenger – for enkelthets skyld omtalt som «feriepenger på dagpenger» – for henholdsvis feriene 2021 og 2022.

Til slutt kan det være verdt å merke seg at det er oppstilt et såkalt

skjæringstidspunkt 7. juni 2021: De som har vært permittert i mer enn 52 uker denne dagen vil ikke ha rett på feriepenger beregnet på dagpenger mottatt i 2020, da de allerede er sikret rett til å ta ut ferie og fortsatt motta dagpenger som vanlig. For dem som har slik rett pr. 7. juni, men som etter denne datoen tas tilbake i jobb, kan det oppstå en situasjon der de *verken* har rett på dagpenger under ferien *eller* feriepenger på dagpenger mottatt i 2020. Det er derfor viktig at partene lokalt har dialog om disse tilfellene.

Noteskjema for små foretak

Fra 1. mai 2021 må alle små foretak benytte et noteskjema ved innsending av årsregnskapet. For innrapportering direkte i Altinn ble noteskjemaet innført allerede våren 2019 for årsregnskapene for 2018, og nå er også årsoppgjørssystemene tilpasset noteskjemaet.

Notene er utfyllende opplysninger til årsregnskapet. I syvende kapittel i regnskapsloven står det hva notene skal inneholde.

Obligatoriske noteopplysninger

Det skal minst opplyses om antall ansatte, obligatorisk tjenestepensjon, transaksjoner med nærstående, lån og ytelser til ledende personer og godt-

gjørelse til revisor. Aksjeselskaper skal i tillegg opplyse om antall aksjer, aksjeeiere og egne aksjer.

Ytterligere notekrav

Enkelte ytterligere notekrav følger av regnskapsloven, men opplysningene kan utelates dersom de ikke er av betydning for å bedømme resultat og stilling. I tillegg skal det gis tilleggsopplysninger som er nødvendige for å bedømme stilling og resultat, og som ikke fremgår av årsregnskapet for øvrig.

Noteskjemaet

Noteskjemaet inneholder i hovedsak de obligatoriske notekravene. I tillegg

er det et frittekstfelt til slutt for å legge inn øvrige noteopplysninger. Ytterligere noteopplysninger kan legges ved som vedlegg. Innsendt årsregnskap skal samsvare med årsregnskapet som er godkjent av generalforsamlingen. For å sikre samsvar, kan det være mest hensiktsmessig å legge ved fullstendige noteopplysninger i godkjent årsregnskap som vedlegg.

Endringer i regnskapsloven

Enkelte av regnskapslovens notekrav for små foretak oppheves 1. juli 2021. Det ventes på en avklaring fra Finansdepartementet på om endringene får virkning for 2020-regnskaper som blir godkjent og innsendt etter 1. juli 2021.

AKTUELLE SATSER > A JOUR PR. > 15.05.2021

UTGIFTSGODTGJØRELSE 2021 (I KR)

Godtgjørelse til kost og overnatting innenlands

Kostgodtgjørelse etter statens satser	
Fra 6 til 12 timer	kr 315
Over 12 timer	kr 585
Reiser med overnatting	kr 801
Måltidstrekk: Frokost 20 %, lunsj 30 %, middag 50 % av satsen for reise med overnatting	
Ulegitimert godtgjørelse til losji (natt tillegg)	kr 435

Kostgodtgjørelse utland

Fullstendig oversikt over satser for kostgodtgjørelse utenlands etter statens reiseregulativ finnes på: https://arbeidsgiver.difi.no/lonn-goder-og-reise/reise/statens-satser-utenlands/	
Måltidstrekk i kostgodtgjørelsen: Frokost 20 %, lunsj 30 %, middag 50 %	
For reiser uten overnatting i utlandet kan det gis godtgjørelse inntil følgende av full sats for vedkommende land:	
Reiser fra 6 inntil 12 timer:	50 % av full sats
Reiser fra og med 12 timer:	full sats

Skattedirektoratets forskuddssatser for trekkfri kostgodtgjørelse innenlands og utenlands

Godtgjørelse utover forskuddssatsene er trekkpliktig og skattepliktig.	
<i>Reiser uten overnatting</i>	
6 til 12 timer:	kr 200
Over 12 timer:	kr 400
Måltidstrekk: frokost 20 %, lunsj 30 %, middag 50 %.	
<i>Reiser med overnatting</i>	
Bor på hybel/brakk med kokemuligheter (kun tjenestereise – ikke pendlere):	kr 94
Bor på pensjonat eller hybel/brakk uten kokemuligheter:	kr 170
Bor på hotell:	kr 609
Bor på hotell med frokost:	kr 487
Langtransportsjåfører:	kr 300
Måltidstrekk: frokost 20 %, lunsj 30 %, middag 50 %.	

Bilgodtgjørelse mv. (i kr)

<i>Bruk av egne fremkomstmidler. Satser pr. km.</i>	
Egen bil, herunder el-bil	kr 4,03
Tillegg der bomavgift er inkludert i drivstoffprisen	kr 0,10
Skattefri og trekkfri del av bilgodtgjørelse	kr 3,50
Tillegg for kjøring på skogs-/anleggsvei	kr 1,00
Tilhengertillegg	kr 1,00
Motorsykkel over 125 ccm	kr 2,95
Moped/motorsykkel inntil 125 ccm og andre motoriserte fremkomstmidler	kr 2,00
Snøscooter og ATV	kr 7,50
Båt med motor	kr 7,50
Passasjertillegg, pr. passasjer.	kr 1,00
Satsene for bilgodtgjørelse og passasjertillegg gjelder også utenlands.	

Naturallytelser 2021

Bilbeskatning

Fordelen ved privat bruk av firmabil skal med i grunnlaget for beregning av forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift. Fordelen fastsettes til 30 % av bilens listepriis inntil kr 325 400 og 20 % av overskytende listepriis. Ved firmabilordning i deler av inntektsåret fastsettes fordelene forholdsvis for antall hele og påbegynte måneder bilen har stått til disposisjon.

Ved følgende forhold reduseres listepriisen til:

	Ordinær bil	El-bil
El-bil	–	60 %
Eldre bil enn tre år pr. 1. jan.	75 %	45 %
Yrkeskjøring over 40 000 km	75 %	60 %
Eldre bil og yrkeskjøring over 40 000 km (elektronisk kjørebok)	56,25 %	45 %

Varebil klasse 2 (elektronisk kjørebok), faktisk privat kjøring, pr. km	kr 3,40
---	---------

Beløpsgrense for skattefrie naturallytelser

Overtidsmat (minst 10 timer), dokumenterte utgifter	kr 200
Personalrabatter (inntil 100 %)	kr 8000

Rentefordel ved rimelig lån hos arbeidsgiver

Rentefordelen settes til differansen mellom normrente-satsen og den faktisk betalte renten. Mindre, kortsiktige lån beskattes ikke (lånebeløp på inntil 3/5 G = kr 60 811 pr. 01.05.2020 med tilbakebetalingstid høyst ett år).

Normrentesatser:

Januar og februar	1,50 %
Mars og april	1,50 %
Mai og juni	1,50 %
Juli og august	1,50 %
September og oktober	
November og desember	

Verdi av fri kost og/eller losji

Fritt opphold – kost og losji	kr 132
Fri kost – alle måltider	kr 94
Fri kost – to måltider	kr 73
Fri kost – ett måltid	kr 48
Fritt losji – ett eller delt rom	kr 38

Elektronisk kommunikasjon

Dekning av utgifter til telefon og internett mv., pr. år	kr 4 392
Pr. måned	kr 366

Gaver i og utenfor ansettelsesforhold (i kr)

Skattefrihet for mottaker

Ansettelsestid 20 år og deretter hvert tiende år	kr 8 000
Bedriften bestått i 25 år eller år delelig med 25	kr 4 000
Arbeidstaker gifter seg, pensjoneres eller slutter etter minst 10 år eller fyller 50 år og deretter hvert tiende år.	kr 4 000
Andre gaver i arbeidsforhold («julekurv»)	kr 5 000
Erkjentlighetsgave utenfor arbeidsforhold	kr 500

Skattefritak gjelder bare gaver i form av naturalia og bare dersom gaven gis etter en generell ordning. Overskrides beløpsgrensene, er det overstigende beløpet skattepliktig. Beløpsgrensene gjelder samlet for gaver fra egen arbeidsgiver og tredjeparter.

Skattefrie inntekter mv.

Frikortgrensen for ungdom	kr 60 000
Skattefri lønnsinntekt for barn under 13 år	kr 10 000
Minstegrense for lønnsinnberetning og skatteplikt:	
– ordinær arbeidsgiver	kr 1 000
– skattefrie selskaper	kr 10 000
– arbeid i hjemmet	kr 6 000

Skal du kjøpe eller selge en bedrift, trenger hjelp med regnskap og skatt/avgift eller planlegger generasjonsskifte? Vi har kompetansen.

Revisjon og attestasjonstjenester

- Ekstern (finansiell) revisjon
- Borevisjon
- Attestasjoner til myndigheter

Regnskap og økonomi

- Regnskap, herunder IFRS
- Forretningsførsel
- Finansiering og budsjettering
- Management for Hire (regnskap- /økonomi, controller og lignende)

Skatt- og avgiftstjenester

- Bedriftsbeskatning
- Personbeskatning
- Insentivordninger
- Merverdiavgift
- Internasjonal skatt
- Generasjonsskifte
- Expatriate tjenester

Transaksjonsstøtte

- Fusjon/fisjon/børsnotering
- Restruktureringer
- Due diligence (finansiell, skatt og avgift)
- Verdsettelse
- Sakkyndig redegjørelser

Rådgivning

- Strategi og analyse
- Prosjekter
- Risikostyring og intern kontroll
- Prosessforbedring
- Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
- Gransking og misligheter
- Management for Hire
- People & Culture

* For noen av tjenestene er det uavhengighets regler i revisorloven som kan begrense omfanget og innholdet i vår bistand til egne revisjonsklienter.

Din samarbeidspartner innen revisjon,
regnskap, skatt og rådgivning
- et kunnskapshus i vekst.

Grant Thornton Revisjon

Kirkegata 15
0153 Oslo

Tlf. 22 200 400
e-post: oslo@no.gt.com

Grant Thornton Økonomiservice

Kirkegata 15
0153 Oslo

Tlf. 22 200 400
e-post: grant@no.gt.com

Grant Thornton Consulting

Kirkegata 15
0153 Oslo

Tlf. 22 200 400
e-post: consulting@no.gt.com

Grant Thornton Law Advokatfirma

Kirkegata 15
0153 Oslo

Tlf. 22 200 400
e-post: grant@no.gt.com